

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2012, Volume: 7, Number: 2, Article Number: 2B0083

NWSA-SPORTS SCIENCES

Received: December 2011

Accepted: April 2012

Series : 2B

ISSN : 1308-7312

© 2010 www.newwsa.com

A. Serdar Yücel

Sebahattin Devocioğlu

Firat University

aliserdaryucel@hotmail.com

sdevocioğlu@gmail.com

Elazığ-Turkey

SPOR EĞİTİMİNDE BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN KULLANIMI

ÖZET

Günümüzde spor alanında başarıyı ve kaliteyi yakalamak için hem kuramsal hem de uygulamalı olarak verilen spor eğitiminde de, öğretme ve öğrenme süreçlerinde bilgi akışı sağlanırken bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı önem arz etmektedir. Türkiye’de özellikle örgün eğitim kurumlarında, spor eğitiminde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının yeterli düzeyde olmadığı ve bazı araçların ise spor eğitimine fazla katkı sağlamadığı görülmektedir. Betimsel Tarama Modeli kullanılan bu çalışmada; spor eğitiminde bilgi üretimi veya mevcut bir bilginin araştırılması, bulunması, işlenmesi, sunulması ve değerlendirilmesinde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılması ayrıca bireylere bu araçları kullanabilme becerisinin kazandırılmasının spor eğitimine etkilerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Spor Eğitimi, Bilgi Teknolojileri, Bilgi Çağı, Spor

THE USAGE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN SPORT EDUCATION

ABSTRACT

Today, the usage of information and communication technologies is important to capture both theoretical and practical training in the sport by paying attention to success and quality in the field of sports in teaching and learning process that ensures the flow of information. In Turkey, especially in formal educational institutions and sports education, the usage of information and communication technologies is not adequate and some vehicles do not contribute to sports education. The descriptive scan Model is used in this study. it is aimed the usage of information and communication technologies in production of information, an existing information investigation, finding, processing, presentation and evaluation on sport educations and acquiring of using tool skills to evaluate the effects on sports education.

Keywords: Education, Sports Education, Information Technology, Information Age, Sports

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

İnsanlık son günlerde yeni ve köklü bir değişim süreciyle karşı karşıyadır. Uygarlık tarihindeki bu üçüncü köklü değişimin sanayi toplumundan; bilginin giderek hammaddenin, emeğin ve diğer kaynakların yerini alacağı ve geçişin şimdiki sanayi toplumundan tümüyle farklı bir 'Bilgi Toplumu'na doğru gerçekleştiği görülmektedir (Masuda, 1990: 3). Bilgi ve düşüncenin hızlı akışını sağlayan teknolojik araçlara "Bilgi ve İletişim teknolojileri" adı verilir. Bilgi ve İletişim Teknolojileri, bilgiye ulaşılmasını ve bilginin oluşturulmasını sağlayan her türlü görsel, işitsel, basılı ve yazılı araçlardır. En eski bilgi teknolojileri kitaplar ve basılı yayınlardır (Çavaş, Kışla ve Twining, 2004: 1)

Günümüz dünyasında hızla gelişen ve değişen teknolojiler telgraf, telefon, basın, radyo, televizyon, uydu, veri iletişimi ve bilgisayar teknolojileri, veri tabanları, yerel ve geniş alan ağları ve İnternet gibi yeni tanımları ve yeni kavramları da beraberinde getirmiştir (Çavaş, ve diğ..., 2004: 1) 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler, tüm insanlık için heyecan verici bir noktaya ulaşmıştır. Her çeşit bilginin elektronik ortamda saniyeler içerisinde dünyanın her hangi bir yerinden başka bir yerine nakledilebilmesi kendi başına bir devrim olduğu gibi diğer devrimlere de ivme kazandırabilecek ve birey yaşamının her boyutunu hızla değiştirebilecek bir potansiyele sahip olmasıyla da ayrı bir önem taşımaktadır (Sitembölükbaşı, 2003: 193).

Bilgi teknolojileri, tüm disiplinlerle ilgili olan, disiplinlerle tümleşen bir alandır ve bu teknolojiler diğer alanlarda çeşitli biçimlerde uygulanmakta; sınırsız bir etki ve gelişme olanağı vermektedir (Töreci, 1999: 21). Bilgisayar teknolojilerindeki hızlı gelişmeler hayatımızın her alanını etkilemekte ve bizleri bu yeni duruma uyum sağlama zorunda bırakmaktadır. Günümüzde bilgisayar kullanma bireyde bulunması gereken önemli yeterliliklerden birisi haline gelmiştir. Bireyin içinde bulunduğu teknolojik kültürle bütünleştirilmesi onun aynı zamanda toplumla bütünleşmesi anlamını taşımaktadır. Yani bireylerin teknolojik gelişmelerle gelişen toplum yaşamına uyum sağlayabilmesi için gerekli bilgi, beceri ve tutumlara sahip olması gerekmektedir. Bu durumda bireylerin teknolojinin ve özellikle bilgisayar teknolojilerinin öngördüğü yeterlilikleri kazanacağı eğitimi alması ile olanaklıdır (Uluğ, 2002)

Bireysel gelişimle birlikte toplumsal gelişim de hız kazanacaktır. Bu gelişim süreci içerisinde eğitimin gücü bilinen bir gerçektir. Bu gücü geliştirme yöntemlerinden en etkili olanı teknolojiyi kullanmaktır (Atalı, Gönener, Sertbaş ve Taşkiran, 2003, s. 130). Son yıllarda bilişim teknolojileri, özellikle kişisel bilgisayarlar ve internet hayatımızın tüm alanlarında olduğu gibi, eğitim ve öğretimde de yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır (Turan ve Çolakoğlu, 2008: 108) Bilginin önemini anlayan ülkelerde, özellikle ilk ve orta öğretim seviyelerinde eğitim kurumlarında bilgi teknolojilerinin etkin kullanımı konularında 1980'lerden itibaren devlet destekli yapılandırmalara gidilmiştir (Visscher, Wild, Smith ve Newton, 2003: 357-366). Günümüz teknoloji ve yönetim anlayışında bilgiye sahip olmak, önemli olmakla birlikte tek başına yeterli olmamaktadır. Önemli nokta, sahip olunan bilginin organizasyon içinde gereksinim duyulduğu anda paylaşılabilmesidir (Tecim ve Gökşen, 2009: 2241).

Teknolojinin tüm alanlarda gelişmesi ve ilerlemesiyle bilişim teknolojilerinin eğitim alanında gerek amaç olarak gerekse araç olarak, hem yönetimde, hem de eğitim-öğretim süreci içerisinde kullanılmaya başlanmıştır. Günümüz bilgi toplumunun yetişmiş insan

gücünde bulunması beklenen temel özellikler dikkate alındığında, bireyleri toplumun ihtiyaçları doğrultusunda geleceğe hazırlayan eğitim kurumlarının, bu ihtiyaçları karşılayıcı bir sistem içerisinde olması beklenmektedir. Bu nedenle, bilişim teknolojilerinin, bir araç olarak okullara girmesi, yaygınlaşması ve eğitim-öğretim sürecinde etkili bir materyal olarak kullanılması önemlidir (Tuti, 2005: 2).

Teknolojik gelişmeler eğitim kurumlarının yapı ve işlevlerini de etkilemektedir. Endüstri, ekonomi ve iletişim gibi birçok toplumsal sistem eğitim kurumlarının teknolojiyi kullanabilen bireyler yetiştirmesini beklemektedir. Eğitim sistemi de aynı işlevi öğretmenlerden beklemektedir. Bu beklenti sadece teknoloji kullanımını öğretmeyi değil aynı zamanda öğretim etkinliklerinde kullanmayı da kapsamaktadır (Tuti, 2005: 2). Dünyada 1960'lı yıllarda, eğitimde değişim çalışmaları ve uygulamaları yapılmaya başlanmıştır. Nitekim günümüzde bilişim teknolojileri eğitim sistemimize girmiştir ve tahmin edilenden daha hızla yaygınlaşmaya devam etmektedir. Artık "Bilgisayarı okullarda kullanalım mı?" sorusu yerini "Bilgisayarı okullarda nasıl kullanalım?" sorusuna bırakmıştır (Aşkar, 1991: 174-177). Günümüzde bu soru yerini "Bilişim teknolojilerinin okullarda etkili kullanımı nasıl olmalıdır?" sorusuna bırakmalıdır. Doğru ve etkili teknoloji destekli öğretim uygulamalarında eğitimciler daha çok öğrenciye, daha az zamanda bilgi sunma ortamı bulmuşlardır. Bu durum öğrencilerin bilgiyi araştırabilme, bilgiyi bulabilme, bilgiyi düzenleme ve kendi kendine öğrenmeyi sağlayan bir yapıyı oluşturmasını sağlamaktadır. Bu becerilerin öğrencilere ilköğretim aşamasında verilmeye başlanması, yaşam boyu öğrenmenin temellerinin atılmasını sağlamaktadır (Tuti, 2005: 2).

Bilgi yüklü birey modeli çerçevesinde tasarlanmış ezber dayalı eğitim sistemleri yerini artık araştırmayı ve sorgulamayı gerektiren sistemlere bırakmaktadır. Bilginin aksine, bilgiye erişimin daha çok önem kazandığı, bilgi ve iletişim teknolojisi ağlarıyla örülmüş bir dünyada yaşamakta oluşumuz, bu durumun önemini daha da ön plana çıkarmaktadır. Bu anlamda; bilgiye erişimi, sorgulamayı ve değerlendirmeyi sağlayan bilgi ve iletişim teknolojilerine olan ihtiyaç büyük önem arz etmektedir.

Spor, bireylerin eğitiminde bilişsel, duyuşsal ve psikomotor açılardan katkılarıyla son yüzyılda büyük önem kazanmış ve insan yaşamının bir parçası haline gelmiştir. Sporun, ekonomik, politik, sosyal ve psikolojik boyutlarının insan yaşamında her geçen gün daha fazla yer tuttuğu günümüzde spor bilimlerinin önemi de aynı oranda artmıştır. Toplum yaşamında daha fazla yer tutmasıyla birlikte spor, son yüzyılda bir bilim dalı olarak büyük gelişme göstermiştir (Mirzeoğlu, 2003: 94). Günümüzde büyük bir sektör haline gelen spor alanında rekabeti yakalayabilmek ve başarılı olabilmek için gelecek nesillere verilecek eğitimde çağın gereklerine uygun biçimde, bilgi ve iletişim teknolojilerinden azami fayda sağlanacak biçimde verilmesi gerekmektedir. Özellikle spor eğitimi süresince gerek web tabanlı uzaktan eğitim hazırlığında, gerekse eğitim süreci içerisindeki öğretim etkinliklerinde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı önem kazanmaktadır.

Bu çalışma ile günümüzde spor alanında başarıyı ve kaliteyi yakalamak için hem kuramsal hem de uygulamalı olarak verilen spor eğitiminde, öğretme ve öğrenme süreçlerinde bilgi akışı sağlanırken bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının önemi vurgulanmaya çalışılmıştır.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Son yıllarda bilişim teknolojileri, özellikle kişisel bilgisayarlar ve internet hayatımızın tüm alanlarında olduğu gibi, eğitim ve öğretimde de yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır (Turan ve Çolakoğlu, 2008: 108). Bilginin önemini anlayan ülkelerde, özellikle ilk ve orta öğretim seviyelerinde eğitim kurumlarında bilgi teknolojilerinin etkin kullanımı konularında 1980'lerden itibaren devlet destekli yapılandırmalara gidilmiştir (Visscher, Wild, Smith ve Newton, 2003: 357-366). Günümüz teknoloji ve yönetim anlayışında bilgiye sahip olmak, önemli olmakla birlikte tek başına yeterli olmamaktadır. Önemli nokta, sahip olunan bilginin organizasyon içinde gereksinim duyulduğu anda paylaşılabilmesidir (Tecim ve Gökşen, 2009: 2241). Gelecekteki birey modeli; ihtiyaç duyduğu bilgiye, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak ulaşabilen, ulaştığı bu bilgiyi sorgulayabilen ve değerlendirme yapabilen bir yapıda olmalıdır. Bu açıdan; gelecek nesillerin, bilgi ve iletişim teknolojilerinden etkin bir şekilde yararlanmaları doğrultusunda eğitim almaları gerekmektedir (Özmuşul, 2008: 1). Birçok alanda olduğu gibi genel eğitimin vazgeçilmez bir unsuru olarak spor eğitiminde de, öğretme ve öğrenme süreçlerinde bilgi akışı sağlanırken bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının önem arz ettiği yadsınamaz bir gerçektir.

3. BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE EĞİTİM (INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES AND EDUCATION)

3.1. Bilgi ve İletişim Teknolojileri (Information and Communication Technologies)

Bilgi, dünya ekonomileri için hayati bir kaynak haline gelmekte ve eğitimin temel bir bileşeni olarak görülmektedir. Ayrıca bilgi, teknolojik ve bilimsel değişimin de hayati bir bileşenidir. Öğrencilerin, çalışanların ve diğer bireylerin tüm yaşamını şekillendirmektedir. Şu anki aşırı bilgi yükü, insanların, bilginin güvenilirliğini doğrulamaları için, bilgiyi değerlendirmelerini ve geçerli kılmalarını zorunlu kılmaktadır (Lau, 2006: 6). Bilginin hızla artması sonucu bilgiye ulaşma yolları da kendiliğinden yön değiştirmeye başlamıştır. Bilgi çağının gerekliliği olarak bilginin yazılı materyallerden takip edilmesi yerine sanal kütüphanelerden, veritabanlarından dolayısı ile internet erişimi ile ulaşma gerekliliği ön plana çıkmıştır (Aksüt, Çakın, Battal ve Tuğyan, 2005'den aktaran: Özmuşul, 2008: 9).

Bilgi ve iletişim teknolojileri; radyo, televizyon, video, DVD, telefon (sabit ve mobil), uydu sistemleri, bilgisayar ve network donanımı ve yazılımı, ayrıca, bu teknolojiler tarafından sağlanan donanım ve hizmetleri (video- konferans ve elektronik posta gibi.) kapsamaktadır (UNESCO, 2006: 18). Bilgi ve iletişim teknolojilerinin hedefi, bilgi toplumunda öğrencileri yaşama hazırlamak, öğrencilerin ve öğretmenlerin bilgi okuryazarlığını; yani bilgiye erişmek, bilgiyi değerlendirmek ve bilgi yönetim araçlarını kullanmak için etkili bir şekilde bilgiye ulaşım sistemlerini organize etmeyi, paylaşmayı ve sunmayı geliştirmektir (Pelgrum ve Law, 2003: 110).

3.2. Eğitimde Bilgi Teknolojilerinin Kullanımı (The Usage of Information Technologies in Education)

Bilgi ve iletişim teknolojisindeki yenilikler her alanda olduğu gibi, eğitimde de etkili olmaktadır. Eğitim ortamı, bu teknolojilerle hızla değişmektedir. Eğitim araç ve gereçlerinin, teknolojideki bu yeniliklerle birlikte yenilenmesi, günün gereksinimlerine cevap verebilir duruma gelmesi kaçınılmazdır. Eğitim alanında kullanılan

teknolojinin, ileri düzeyde çağdaş bir teknolojiye dönüştürülmesi en öncelikli konular arasındadır (Karasar, 2004'den aktaran: Özmuşul, 2008: 20).

Dünyadaki birçok ülke, genç nesillere sağladıkları eğitimi iyileştirmek ve güncellemek için, bilgi ve iletişim teknolojilerine yatırım yapmaktadır. Kanada, İngiltere ve ABD gibi gelişmiş ülkeler, öğrenci başına düşen bilgisayar oranını 10:1'in altına çekmeyi başarmakta olup, okullara da yüksek bant genişliği hizmeti sağlamaktadırlar. Ayrıca bu ülkeler, bilgi ve iletişim teknolojilerinin sınıf içi kullanımı üzerine; farklı eğitsel, kültürel ve sosyal çerçeveler açısından araştırmalar yürütmektedirler (Hepp, Hinostroza, Laval ve Rehbein, 2004:4).

Bilgi Teknolojilerinin okullarda kullanılmaya başlanması ile sınıf duvarlarının dışına çıkılacağı, öğretimde zaman ve mekan bağımsızlığı sağlanacağı dolayısıyla okulda sistem çapında değişimlerin gerçekleşeceği beklenmektedir. Ancak bu değişimin önemli bir boyutunu da Bilgi teknolojilerinin öğrenme-öğretme süreçlerindeki kullanımı oluşturmaktadır (Melle, Cimellaro ve Shulha, 2003; Loveless, 2003; Tubin, Mioduser, Nachmias ve Baruch, 2003; Watson, 2001'den aktaran: Berkürek, 2008: 11).

Eğitimde reform çabalarının önemli bir aracı olarak görüldüğünden, Bilgi teknolojileri konusunda birçok ülke yatırım yapmakta ve programlara ICT (Information and Communication Technologies) ile ilgili dersler koymaktadırlar (World Bank, 2007'den aktaran: Göktaş, 2011: 52).

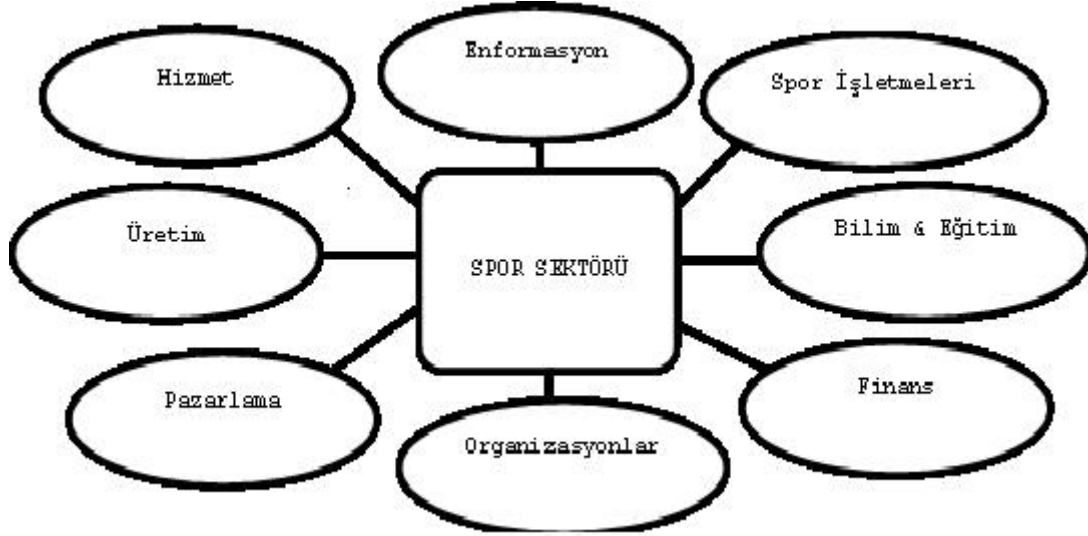
4. BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE SPOR EĞİTİMİ (INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES AND SPORTS EDUCATION)

4.1. Spor Eğitiminde Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Kullanımı (The Usage of Information and Communication Technologies in Sports Education)

İçinde bulunduğumuz yüzyıl "Bilgi Çağı" olarak tanımlanmaktadır. Buna bağlı olarak nitelikli ve çağdaş insan yetiştirmede bilgi birikimi ve dolayısıyla eğitim ön plana çıkmaktadır. Bu görüş doğrultusunda bir ülkenin ekonomik büyümesi, sosyal ve siyasal gelişmeyi simgeleyen kalkınma süreci, bireylerin toplum gelişmesinde üstlendikleri rol ve katkıları toplumun eğitim düzeyiyle orantılı olmaktadır (Erdoğan, 1998, s. 1).

Teknoloji alanında yaşanan olağanüstü gelişmeler her alanda olduğu gibi spor alanını da etkileyerek yeni bir takım gelişmelerin ortaya çıkmasına neden olmuştur (Argan, Özer ve Akın, 2006, s. 2). Dünyanın her yerinde bilgisayar teknolojileri kullanımı spor alanında artmakta ve bunlara örnek olarak spor merkezlerinde bilgisayar kullanımı, vücut analiz programları, kulüp yönetim sistemleri verilebilir. Yine veri analizi, depolama, para transferi, ürün satın alma, ürün satma ve spor tesisleri işletim mekanizmalarında bilgisayar teknolojileri görülmektedir (Parks, Zanger ve Quarterman, 1998, s. 116) (Şekil 1).

"Orta ve ileri yaş grupları dahil, yaşam boyu spor sloganından etkilenmeyen neredeyse kimsenin kalmadığını, eşofman ve spor ayakkabının gençlik, enerji ve dinamizmin göstergesi olarak günlük hayatın vazgeçilmez nesnelere haline geldiğini, televizyonlarda spor programlarının ve gazetelerde spor sayfalarının en çok ilgi toplayan yayınlar olduğunu, Dünya Futbol Şampiyonası gibi dev spor organizasyonlarını ekranları başında takip edenlerin sayısının milyarlarca ifade edildiğini düşünmek, sporun evrensel boyutunu zihinde canlandırmak için yeterlidir." (Amman, 2000, s. 87).

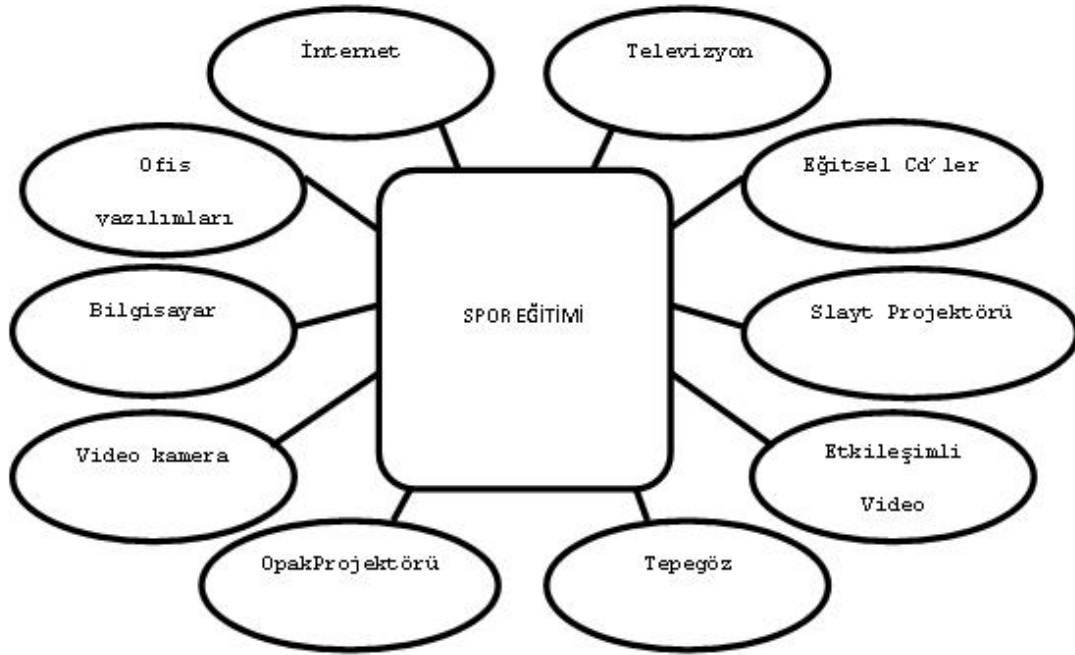

Şekil 1. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin spor sektöründeki kullanım alanları

(Figure 1. Uses of information and communication technologies in sports sector)

Beden eğitimi sayesinde öğrenciler spor ortamı içinde kendini, mevcut yeteneklerini ve toplumsal hayat içerisinde paylaşım içerisinde olduğu diğer kişilerin yeteneklerini tanımayı, bunları karşılaştırmayı, doğuştan getirmiş olduğu yarışma, yenme, yenilme gibi duygularının tatminini, yenmenin hazzını yaşarken yenilgi karşısında yıkılmamayı, yenilgiyi kabullenebilmeyi, haklarını muhafaza ederken başkalarının haklarına saygı göstermeyi, yardımlaşmayı, görev ve sorumluluk bilincini, en uygun şekilde değişik uygulama ortamları içerisinde öğrenir. Bu nedenledir ki modern eğitim sisteminde beden eğitimi ve spor kişileri ferdin ve toplumun beklentileri doğrultusunda hayata hazırlamayı amaçlayan çok önemli bir araçtır.

Yukarıdaki tanımlamadan yola çıkacak olur isek beden eğitimi ve spordan beklentilerin ne kadar büyük ve etki alanının genişliği dikkat çekecektir. Toplumsal hayatta böylesi bir etkileşim unsurunun tek boyutlu ve günün gereklerinden olan teknolojiden faydalanmadan uygulanması hem çok kısır bir düşünce olacaktır, hem de etkinliğini azaltacaktır. Bilgi Teknolojileri ile ilgili olarak; Opak Projektörü, Tepegöz, Slayt Projektörü, Etkileşimli Video, Bilgisayar, İnternet, Kapalı Devre Televizyon, Video, Video Kamera vb. gibi bir çok aygıt spor eğitiminde de kullanılabilir (Yaman, 2007, s. 292). (Şekil 2).

Şekil 2. Spor eğitiminde kullanılabilecek bilgi ve iletişim teknolojileri
(Figure 2. The available sport education information and communication technologies)

Günümüzde bilgisayarlar veri ve yazılım programlarını çok daha hızlı bir şekilde işleyebilmenin yanı sıra grafik ve video açısından da çok kaliteli düzeye ulaşmışlardır. Bu tür multimedya olanaklarının kullanılması ile bilişsel öğrenmelerin yanında psikomotor becerilerin öğrenilmesinin de gelişeceğini söylemek mümkündür. Ayrıca, beden eğitimi alanındaki eğitimcilerin motor becerileri analiz etmelerinde multimedya teknolojilerinin kolaylaştırıcı etkileri bulunmaktadır (McKethan ve Everhart, 2001'den aktaran: Yaman, 2007, s. 294).

Teknoloji öğretimsel bir araç olmakla birlikte, anlama ve beceriyi kazanma, teknolojinin öğretim sürecinde etkili bir şekilde uygulanması ile ortaya çıkmaktadır. Teknoloji, daha çok, öğrenmeyi iyileştiren ve öğretmenin öğrencilerle etkileşimini artıran bir araç olarak görülmelidir (Thornburg ve Hill, 2004'den aktaran: Yaman, 2007, s. 294). Bu anlamda beden eğitimi alanında da teknoloji kullanımı hem teorik bilgilerin hem de psikomotor becerilerin öğretilmesinde, öğretmen-öğrenci etkileşimini ve motivasyonu artırıcı bir unsur olarak görülebilir (Yaman, 2007, s. 295).

Beden eğitimi öğretmenleri de internetin eğitimdeki potansiyelini anlamaları ile birlikte, derslerinde teknolojiyi kullanmaya istekli oldukları bir duruma gelmişlerdir. Araştırma sonuçları, beden eğitiminde teknolojinin bir öğretim aracı olarak kullanılması hem öğrenciler hem de öğretmen açısından yararlı olabileceğini göstermektedir. Teknoloji, öğrencilerin beden eğitimindeki bilgi ve becerileri daha fazla özerk bir biçimde, yani kendilerini öğrenme sürecine daha fazla katarak öğrenmelerini sağlayabilecek ortamlar sunabilmektedir (Thornburg ve diğ..., 2004'den aktaran: Yaman, 2007, s. 294,295). Öğrencilerin birçoğu, kendi öğrenmelerinde sorumluluk almayı daha motive edici bulmaktadır (Witfelt, 2000'den aktaran: Yaman, 2007, s. 295).

Teknolojik yeniliklerin ve internet'in planlı, programlı bir şekilde kullanımı sayesinde öğrenci ve öğretmen, sporcu ve antrenör, hasta ve doktor ayrı ülkelerde olsalar dahi uzaktan bir araya gelebilir. İnternet sayfaları, Konferans, e-posta, Msn gibi yöntemler kullanılarak okulları kapalı dört duvar olmaktan çıkarıp daha aktif ve hayatın her anına sirayet eden bir yapı kazanması sağlanabilir. Multimedya sunumları, Msn, Pps ve video gibi yöntemler de eğitimin daha verimli ve neşeli bir hale gelmesini sağlamaktadır. Öte yandan ilgili literatürde eğitim teknolojilerinin tek başlarına bir anlama gelmedikleri, kendi kendilerine kullanılamayacakları ve öğretmenlerin yerlerine geçemeyecekleri sık sık dile getirilmektedir (Yaman, 2007, s. 295).

Eğitim alanında bilgi ve iletişim teknolojileri ve multimedya olanakları son derece yaygınlaşmış ve hemen hemen tüm okulların belirli oranlarda elde edebilecekleri olanaklar haline gelmişlerdir. Formal ve informal eğitimin yanı sıra yaşam boyu öğrenmenin de çok önemli bir ögesi olan beden eğitimi de bu gelişmelerden etkilenmiş ve eğitim teknolojileri ve multimedya, beden eğitimi öğretmenleri tarafından kullanılmaya başlanmıştır. Bununla birlikte kimi zaman teknik olanaksızlıklar, kimi zaman da alınan hizmet içi eğitimin yetersiz olması gibi nedenlerle eğitimsel teknoloji ve multimedya araçları beden eğitimi derslerinde tam olarak kullanılamamakta veya istenen verim sağlanamamaktadır (Yaman, 2007, s. 291).

Günümüzde sporun gelişmesi ve izlenebilirliğinin arttırılması için bilişim teknolojilerinin doğru kullanılması gerektiği bilinmekle birlikte, ülkemizde spor alanında bu teknolojilerin kullanımı ve kullanımının yaygınlaştırılması ile ilgili yeterli bir çaba gösterilmemekte, hatta birçok spor alanında hiç kullanılmamaktadır (<http://www.turk.internet.com/portal/yazigoster.php?yaziid=19447>, 12 Temmuz 2011). Diğer taraftan spor eğitimi ve spor bilincinin oluşturulması konusunda bazı yazılı ve görsel iletişim (Televizyon, radyo, gazete) araçları beklenen faydayı sağlamamaktadırlar. Bu iletişim araçlarından yapılan yayınlar spor eğitime yönelik yayın politikası dışında işlev görmekte, mevcut yayınlar futbol ağırlıklı yorum programlarından öteye gitmemektedirler.

Yaman (2007) tarafından Türkiye'deki beden eğitimi öğretmenleri üzerinde yapılan "Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Eğitim Teknolojileri ve Multimedya Kullanım Becerileri" isimli çalışmada; araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin çoğunluğunun belirli oranlarda yazı tahtası, kitap, ilan panosu kullandıkları tespit edilmiştir.

Bilgi teknolojileri kullanımı konusunda, internet, www sayfaları, internet kamera, telekonferans, televizyon, tepegöz, video, cd, video kamera, ofis yazılımları, tarayıcı, dijital kamera, data show, cd-rom, multimedia, bilgisayar ve yazıcıların çok fazla yaygın kullanımının olmadığı, bilgisayar laboratuvarı kullanımının ise çok düşük olduğu görülmüştür.

Beden Eğitimi öğretmenlerinin en fazla kullandıkları yöntemler gösterip-yaptırma ve eğitsel oyunlardır. Bu yöntemler tüm duylara hitap ettiği için önem arz etmektedir. Ancak verilecek çeşitli eğitimlerle gelişen teknolojiye ayak uydurarak teknolojik imkânların da eğitim öğretim faaliyetlerinde gerekli yeri alması sağlanmalıdır (Yaman, 2007, s. 310).

Son zamanlarda geliştirilmiş olan birçok simülasyon programları sayesinde bilgisayar teknolojisi insanlara hayal edemeyecekleri imkânları deneme şansı tanımaktadır. Örneğin beden eğitimi alanında hazırlanabilecek bir program sayesinde yarın belkide verileri girilen bir sporcunun kaç kg ile ne kadar bir çalışma yapabileceği, hangi seviyede başarılı olabileceği gibi birçok ihtimali anında

değerlendirerek karar vermemizi sağlayabilecek veya sakatlanma riskini en aza indirebilecektir (Yaman, 2007, s. 310).

Elinizde insan anatomisi üzerine kapsamlı, dinamik, interaktif, 3 boyutlu bir simülasyon programı mevcut. Bu program sayesinde, sporcunuzun veya öğrencinizin verilerini girilerek, beklenen fiziksel ve motorik gelişime ulaşabilmesi için gerekli olan tüm ihtimaller denenir ve sonuçları en kısa sürede en az kayıpla elde edilebilir. Artık teknolojiyle iç içe ve barışık bir yaşam tarzı düşünülmeli ve hayatı kolaylaştıran imkân ve ihtimalleri en kısa sürede değerlendiren, kişiye zaman kazandıran, teknolojik araçları iyi kullanmak ve kullanımını yaygınlaştırmak gereklidir (Yaman, 2007, s. 311).

Yurt dışında konu ile ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında, Vernadakis, Antoniou, Kellis ve Kioumourtzoglou (2003)'nun 12-14 yaş arası lise öğrencileri üzerinde ard arda veya aralıklı olarak 9 periyod ve 40 dakikalık süre ile yaptıkları çalışmada bilgisayar destekli verilen derslerin voleybol öğrenimine etkisi araştırılmış, çalışmanın sonunda gruplar arasında hem bilgi, hem de beceri testlerinde anlamlı farka ulaşılammış, ancak grupların sontest puanları öntest puanlarına göre daha yüksek bulunmuştur. Steffen ve Hansen (1987) bowling becerilerinin öğretiminde geleneksel öğretim yöntemleri ile bilgisayar destekli öğretimi karşılaştırmıştır. Üniversite öğrencileri üzerinde yürütülen çalışmanın bulgularına göre, her iki grubun bilişsel ve devinişsel sontest puanları öntestten anlamlı düzeyde yüksek bulunmuş, iki grup karşılaştırıldığında ise bilişsel alanda iki grup arasında farka ulaşılammışken, devinişsel alanda bilgisayar destekli öğrenme grubunun puanları kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Adams, Kandt, Throgmantin ve Woldrup (1991) golf oyununun kurallarını öğrenmede bilgisayar destekli öğrenme ile geleneksel yöntemi karşılaştırmışlar ve araştırmanın sonucunda deney ve kontrol grupları arasında fark bulunamamıştır.

Mirzeoğlu, Aktağ, Göcek ve Boşnak (2006)'ın "Bilgisayar Destekli Öğretimin Basketbol Becerilerinin Öğrenimi Üzerine Etkisi" isimli çalışmasında, bilgisayar destekli öğretimin beden eğitimi dersi basketbol ünitesindeki becerilerin öğrenilmesinde geleneksel yöntemle benzer etkiye sahip olduğunu, bilişsel alan öğrenmelerinde ise daha etkili olduğunu ifade etmektedir. Çalışmada devinişsel düzeyde gruplar arasında bilgisayar destekli öğretimin geleneksel yöntemle benzer etkiye sahip olmasının, öğrencilerin beden eğitimi derslerinde bilgisayar destekli öğretim uygulamalarına ilk kez katılıyor olmaları ve öğrencilerin beden eğitimi dersinden daha çok uygulama yapılmasını beklemelerinin neden olmuş olabileceği ifade edilmektedir. Devinişsel alandaki becerilerin öğretilmesinde alıştırmaların çeşitliliği, süresi ve tekrar sayılarının önem arz etmekte olduğu vurgulanmaktadır. Ayrıca bilgisayar destekli öğretim uygulamalarında iki ders saati süresinin yarısının bilişsel öğrenmelere ayrılmış olmasının, ayrıca kalan 40 dakikalık bölümde ısınma ve soğuma egzersizleri ile alıştırmaların sürelerinin kısalmış olmasının becerilerin öğrenimi açısından gereken zamanı sağlamamış olabileceği belirtilmektedir. Elde edilen bulgular bu koşullar dahilinde yorumlanmalıdır.

Ülkemizde ise bilimsel bir spor eğitiminin yer almadığı mevcut eğitim sistemi, sporun değerlerini özümseyerek aktif spor yapma bilincine sahip bir gençlik yerine; spora yabancı, başka bir deyişle sporla ilişkisi tribünden veya çoğunlukla televizyondan futbol müsabakası izlemekten ibaret olan bir kuşak yetiştirmiştir. Futbol stadyumlarının tribünlerinde sporla bağdaşmayacak fanatizm ve şiddet eylemlerinde bulunan fanatiklerin neredeyse hepsinin okul döneminde beden eğitimi dersinden geçerek mezun olduğu düşünüldüğünde, bu

derslerin, gençlere ne kadar spor bilinci aşıladığı; spor adına yaşanan olumsuzların ne kadarının bu derslerde verilen veya verilemeyen eğitimin sonucu olduğu, tartışılması gereken bir konudur (Özsoy, 2007, s. 52). Bilgi Çağı olarak adlandırılan bu dönemde spor eğitimine önem verilmesi, bilimsel bir çatı altında yapılması, bilginin ve bilgi teknolojilerinin hızla geliştiği ve yayıldığı Dünya düzeninde bu teknolojilerin eğitim-öğretimde sağladıkları faydalar dikkate alınarak spor eğitiminde de kullanımının yaygınlaştırılması önem arz etmektedir.

Yine eğitimde teknolojinin önemli bir etken olması ve spor alanında yaygın olarak kullanılmasına karşın, teknolojinin diğer alanlardaki kullanımına oranla beden eğitimi ve spor öğretimine entegre edilmesine yeterince önem verilmediği söylenebilir. Bu konuda yükseköğretimde görev yapan beden eğitimi öğretim elemanlarının sorumluluk üstlenmeleri gerekmektedir.

Uluslararası Teknoloji Eğitimi derneğinin de vurguladığı gibi öğretim elemanının başarılı bir şekilde teknolojiyi eğitime entegre edebilmesi için teknoloji okuryazarlığı olma, eğitimde teknoloji kullanabilme, öğrencileri teknoloji kullanmaya yöneltebilme, bilgiye ulaşma ve bilgiyi kullanma becerilerinin kazanılmasında öğrenciye destek olma, öğrenme ortamını öğrencinin teknolojiyi kullanabilecekleri şekilde düzenleyebilme, mesleki gelişim ve deneyim paylaşımı için meslektaşları ile internet üzerinden işbirliği yapabilmeye gibi teknolojik becerilere sahip olması gerekmektedir (Iste, 2007'den aktaran: Yılmaz, 2007, s. 137). İlgili araştırmalarda da belirtildiği gibi, teknolojiye karşı olumlu tutum geliştiren öğretim elemanları, teknolojiyi eğitime entegre etmede olumsuz tutum gösteren öğretim elemanlarına göre daha başarılı olmaktadır (Akbaba, 2002, s. 13, Meral ve Çolak, 2002, s. 145).

Yılmaz (2008)'in çalışmasında; Türkiye'deki öğretim elemanlarının teknolojiye karşı tutumları konusunda, araştırmaya katılan öğretim elemanlarının üçte ikisinin görev yaptıkları okullardaki teknolojik donanımı yetersiz buldukları, aynı zamanda teknoloji ile ilgili bir kursa katılmadıkları tespit edilmiştir.

Akpınar (2003)'ün yapmış olduğu bir başka çalışmada; yükseköğretimde mezun olunan farklı yükseköğretim kurumu grupları arasında farklılık olduğu tespit edilmiştir. Eğitim Yüksekokulu mezunlarının teknoloji kullanım puanları Beden Eğitimi ve Spor mezunlarının teknoloji kullanım puanlarından farklı bulunmuş ve bu farkın Eğitim Yüksekokulu mezunları lehine olduğu saptanmıştır. Ayrıca Beden Eğitimi ve Spor mezunlarının teknoloji kullanım puanlarının Eğitim Enstitüsü, Edebiyat Fakültesi, Eğitim Fakültesi, İlahiyat Fakültesi ve listelenmeyen diğer yükseköğretim kurumlarından mezun olanların puanlarından Beden Eğitimi ve Spor mezunları aleyhine olmak üzere farklı çıktığı belirtilmiştir. Çalışmada derslerle ilgili okullarda teknolojik destek malzemesinin az ya da hiç olmadığı vurgulanmıştır.

Atalı ve Sertbaş (2006) da, internet teknolojisinin (web site) sağladığı kolaylıkların BESYO web sayfalarında yeterli düzeyde kullanılmadığı tespit edilmiştir. Özellikle web sitelerinin çoğunda görsel açıdan, animasyon, resim, sanal tur kullanılmadığı ve bunun yanı sıra işitsel destekte değerlendirilmediği saptanmıştır. Yine Atalı ve diğ. (2003)'ünün yaptıkları diğer bir çalışmada, Kocaeli BESYO öğrencilerinin temel bilgisayar eğitiminden yoksun oldukları tespit edilmiştir.

Göcek ve Mirzeoğlu (2010) da, bilgisayar destekli öğretimin 9. sınıf voleybol ünitesinin öğretiminde bilişsel alanda, duyuşsal alanda ve devinişsel alanda geleneksel öğretime göre daha etkili olduğunu

ifade etmektedirler. Konu ile ilgili olarak beden eğitimi derslerinde bilgisayarların öğretime daha çok katılarak, özellikle devinişsel alandaki öğrenme ve kalıcılığa etkisini incelemeye yönelik araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Göktaş (2011)'ın Balıkesir BESYO da öğrenim gören öğrenciler üzerinde yaptığı araştırmada, Öğrencilerin bilgisayarlarla tanışıklık süresinin ortalama 8.35, katılımcıların okullarındaki bilgisayar ve laboratuardaki bilgisayar sayısının ortalamasının 7.69 olduğunu belirtmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin, %3.3'ünün sınıflarında bilgisayarlarının olduğunu, %96.7'sinin ise sınıflarında bilgisayar olmadığını saptamıştır. Ayrıca çalışmada öğrencilerin %53.1'i bilgisayar eğitimi aldıklarını, %46.9'u ise almadıklarını ifade etmişlerdir.

Spor alanında bilgisayar ile ilgili çalışmalar yeni olmamakta, yoğunlukla kullanım ölçme ve değerlendirme uygulamalarında kullanılmaktadır (Açıkada ve diğ.,, 2001'den aktaran: Atalı, 2003, s. 130). Ülkemizde de yapılan bilimsel çalışmalar göstermektedir ki bilgi teknolojilerinin spor eğitiminde kullanım boyutları istenilen düzeye erişmemiştir. Bilimsel alanda yapılan çalışmalar ve bilgi teknolojilerindeki gelişmeler bilgisayar destekli eğitim sürecinin hızlanmasını ve öğrencilerin bilgisayar okur-yazarlığı ve kullanma becerilerinin belirlenmesinin gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır. Spor eğitimi süresince, web tabanlı eğitim, bilgisayar destekli eğitim ve bilgi teknolojileri olanaklarının karşılanmasına yönelik çalışmaların yapılması spor alanı için önemli gözükmektedir.

Ülkemizde bu konuda 2001 yılında Türkiye'de Sporu ve Sporcuyu Geliştirmeye Yönelik Yeni Bilimsel ve Projelerin sunulduğu toplantıda, Hacettepe Üniversitesinin, "Bilgisayar Destekli Uzaktan Antrenör Eğitim Modeli" projesi örnek bir proje olmuştur. Bu tür projelerin devamı ve bilgi teknolojilerinin öneminin kavranması, eğitim ve öğretimde bilgi teknolojilerinin sağladığı faydaların ve gerekliliğinin spor eğitiminde de yerini bulması açısından önem arz etmektedir.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ (DISCUSSION AND CONCLUSION)

21.yy.'a girdiğimiz şu yıllarda her alanda çok hızlı değişiklikler olmaktadır. Teknolojideki hızlı değişimlerde eğitim alanında reformlar yapabilmemize olanak sağlamaktadır. Aynı zamanda bizler teknolojiyi takip edebilmek için de eğitim sisteminde değişiklik yapmak zorunda kalmaktayız. Bu bağlamda teknoloji eğitim sürecinin geliştirilmesinde önemli rol oynamaktadır (Mirzeoğlu, 2006, s. 26).

Eğitim konusunda klasikleşmiş yöntemlerle istenen kaliteye ulaşamayacağının anlaşılmasıyla yeni arayışlar içine girilmiş ve teknolojinin eğitim alanında etkili bir şekilde kullanılmasına dayanan projeler geliştirilmiştir. Okul televizyonu gibi uygulamaların yanında üzerinde en çok durulan, tartışılan ve yaygınlaşan uygulama "bilgisayar ve internetin eğitimde kullanılması" ya da "bilgisayar destekli eğitim" olmuştur (<http://www.tojet.net/articles/3110.htm>, 20 Haziran 2006'dan aktaran: Mirzeoğlu, 2006, s. 32).

Günümüzde bilgisayar kullanma ve programlara ulaşım eskisine oranla daha ucuz ve kolay olmasına rağmen, öğretmenler klasik yönteme teknolojinin bize sunduğu kolaylıklara rağmen daha çok rağbet etmektedirler. Özellikle beden eğitiminde bilgisayarları bir öğretim aracı olarak kullanmak çok yaygın olmayan bir öğretim metodudur (Kerns, 1989'dan aktaran: Mirzeoğlu, 2006, s. 27).

Bilgisayar destekli eğitimin spor eğitimi üzerindeki etkileri üzerinde yapılan çalışmalar sonucunda farklı bulgular elde edilmiştir.

Vernadakis ve diğ. (akt. Mirzeoğlu, 2006, s. 27)'in yaptıkları çalışmada, bilgisayar destekli verilen derslerin voleybol öğrenimine etkisi konusunda kontrol ve deney grupları arasında anlamlı bir fark bulunmadığı belirtilirken, Steffen ve diğ. (1987)'in bowling becerilerinin öğretiminde bilgisayar destekli eğitimin devinişsel alanda etkili olduğu, Adams ve diğ. (1991)'nin çalışmasında, golf oyununun kurallarını öğrenmede bilgisayar destekli yöntemle geleneksel yöntem arasında anlamlı bir fark bulunmadığı ifade edilmektedir. Mirzeoğlu ve diğ. (2006)'nin "Bilgisayar Destekli Öğretimin Basketbol Becerilerinin Öğrenimi Üzerine Etkisi" isimli çalışmasında ise, kontrol ve deney grupları arasında bilişsel alanda istatistiksel olarak anlamlı fark bulunduğu belirtilmektedir. Göcek ve diğ. (2010) çalışmasında, bilgisayar destekli öğretimin 9. sınıf voleybol ünitesinin öğretiminde bilişsel alanda, duyuşsal alanda ve devinişsel alanda geleneksel öğretime göre daha etkili olduğunu ifade etmektedirler. Bu bulgular değerlendirilirken, örneklem gruplarının farklılıkları (yaş-eğitim durumu), kullanılan yöntemler, öğrencilerin beden eğitimi dersinden daha çok uygulama yapılmasını beklemeleri, devinişsel alandaki becerilerin öğretilmesinde alıştırmaların çeşitliliği, süresi ve tekrar sayılarının etkinliği, öğrencilerin bilişsel düzeyleri, cinsiyet, yaş, önceki deneyimleri, kullanılan materyallerin kalitesi ve içeriği, ölçüm yöntemleri uygulanan prosedürler, araştırmaların farklı spor dallarında yapılmış olmaları, çalışmaların uygulama sürelerinin farklı olması, hazırlanan ve kullanılan bilgisayar programlarının içeriklerinin farklı olması gibi etkenler dikkate alınarak yorumlanmalıdır.

Ülkemizde spor alanında bilgisayar ile ilgili çalışmalar yeni olmamakla birlikte, özellikle ölçme ve değerlendirme uygulamalarında kullanılmaktadır. Teknoloji kullanımının çeşitlilikler göstermesi ve birçok alana yayılması ile birlikte yeni projeler geliştirilmiştir. Ülkemizde bu çalışmalara örnek, 2001 yılında Türkiye'de Spor ve Sporcu Geliştirmeye Yönelik Yeni Bilimsel ve Projelerin sunulduğu toplantıda, Hacettepe Üniversitesinin, "Bilgisayar Destekli Uzaktan Antrenör Eğitim Modeli" projesidir. Bu alanda yapılan bilimsel çalışmalara örnek olarak, Atalı ve Sertbaş tarafından 'Türkiye'deki Üniversitelerin BESYO Web Sayfalarının İncelenmesi' ve 'BESYO' larda Web Tabanlı Ders Uygulaması', çalışmaları verilebilir.

Eğitim teknolojilerindeki gelişmeler yükseköğretimde uzaktan eğitim sürecinin hızlanmasını, öğrencilerin bilgisayar kullanma becerilerinin belirlenmesinin ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Özellikle spor eğitimi süresince, gerek web tabanlı eğitim, gerek bilgisayar destekli eğitim diğer yandan eğitim süreci içerisindeki teknolojik ihtiyaçların karşılanmasına yönelik çalışmalar spor alanı için önem arz etmektedir (Atalı ve diğ., 2003, s. 133).

Yaman (2007)'nin "Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Eğitim Teknolojileri ve Multimedya Kullanım Becerileri" isimli çalışmasında, beden eğitimi öğretmenlerinin en fazla kullandıkları yöntemlerin gösterip-yaptırma ve eğitsel oyunlar olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin çoğunluğunun belirli oranlarda yazı tahtası, kitap, ilan panosu kullandıkları saptanmıştır. Bilgi teknolojileri kullanımı konusunda ise, internet, www sayfaları, internet kamera, telekonferans, televizyon, tepegöz, video, cd, video kamera, dialar, ofis yazılımları, tarayıcı, dijital kamera, data show, cd-rom, multimedia, bilgisayar (masa üstü, laptop) ve yazıcıların çok fazla yaygın kullanımının olmadığı, bilgisayar laboratuvarı kullanımının ise çok düşük olduğu ifade edilmiştir.

Ülkemizde beden eğitimi öğretmenlerinin çoğunlukla kullandıkları ve öğrencilerin tüm duyularına hitap eden eğitsel oyunlar ve gösterip-yaptırma yöntemleri öğrenme faaliyetlerinde etkili ve önemlidir. Ancak eğitim-öğretime sağladığı katkılar dikkate alınarak bilgi teknolojilerinin öğretime entegre edilerek eğitim-öğretim faaliyetlerinde gerekli yeri alması sağlanmalıdır. Bunun için beden eğitimi öğretmenlerine derslerle ilgili kaliteli ve içerikli eğitim CD'leri sağlanmalı, öğretmenlerimizin az kullandıkları data-show, CD, tepegöz, slayt projektörü, internet, etkileşimli video gibi bilgi teknolojilerinin bu süreç içinde değerlendirilmesi gerekmektedir. Görsel ve işitsel olarak bilgi teknolojileri ile desteklenen bir dersin öğrencilerin başarısında etkili olacağı kaçınılmaz bir gerçektir.

Beden eğitimi derslerinde bilgisayarların öğretime daha çok katılarak, özellikle devinışsel alandaki öğrenme ve kalıcılığa etkisini incelemeye yönelik araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Spor eğitiminde bilgisayarlar ve diğer bilgi teknolojilerinin kullanılmasının arttırılması, günümüz bilgi çağında bilgiye daha hızlı ve güvenilir olarak erişilmesi yanında öğrencinin teknoloji kullanımı ile hem teorik bilgilerin hem de psikomotor becerilerin öğrenilmesinde, öğretmen-öğrenci etkileşimini ve motivasyonu artırıcı bir unsur olacak ve spor eğitiminde bilgi teknolojilerinin kullanımının etkileri üzerinde yapılacak olan çalışmaların literatürde daha geniş ölçekte yer bulması ve sağlıklı değerlendirmeler yapılması açısından yol gösterici olacaktır.

Ülkemizde spor eğitiminde bilgi teknolojilerinin kullanımının yeterli düzeyde olmadığı yapılmış olan bilimsel çalışmalarda da ortaya konmaktadır. Eğitim alanında bilgi teknolojileri ve multimedya olanakları hızla yaygınlaşmakta ve hemen tüm okullarda belirli oranlarda sağlanabilecek duruma gelmektedirler. Bu gelişmelerden beden eğitimi ve spor da etkilenmiş ve bilgi teknolojileri ve multimedya, formal ve informal eğitimde beden eğitimi öğretmenleri tarafından kullanılmaya başlanmıştır. Bununla birlikte kimi zaman teknik olanaksızlıklar, eksik bilgi teknolojileri okur-yazarlığı, yetersiz donanım, kimi zaman da alınan hizmet içi eğitimin yetersiz olması gibi nedenlerle bilgi teknolojileri ve multimedya araçları beden eğitimi derslerinde tam olarak kullanılamamakta veya istenen verim sağlanamamaktadır.

Yılmaz (2008)'in çalışmasında, Türkiye'deki öğretim elemanlarının üçte ikisinin görev yaptıkları okullardaki teknolojik donanımı yetersiz buldukları, aynı zamanda teknoloji ile ilgili bir kursa katılmadıkları tespit edilmiştir. Bu durumda bilgisayar destekli eğitimin önem kazandığı günümüzde spor disiplininin bilimsel bir yaklaşım içinde uygulanmasında görev alacak, bilgi teknolojisi donanımlı, çağdaş, nitelikli, araştırmacı ve yaratıcı beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yetiştirilmesi sorumluluğu olan üniversitelerin teknolojik altyapılarını yenilemeleri veya geliştirmelerinin, bilgi teknolojileri konusunda öğretim elemanlarına yönelik hizmet içi eğitimin sağlanması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Türkiye'de yükseköğrenimini metropollerde bitiren öğretmenler sınıf dışı eğitim amacıyla yapmakta olduğu işlerde bilgisayarı yükseköğretimini Doğu, Güney Doğu ve İç Yörelerdeki kentlerde bitirenlerden daha sık kullanmaktadırlar (Akpınar, 2003, s. 87). Bu durumda Doğu, Güney Doğu ve İç Yörelerdeki kentlerde bulunan üniversite kaynaklarının arttırılmasıyla birlikte bu kurumların öğretmen adaylarına verdikleri eğitimi gözden geçirmeleri gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca Beden Eğitimi ve Spor mezunlarının teknoloji kullanımı Eğitim Enstitüsü, Edebiyat Fakültesi, Eğitim Fakültesi, İlahiyat Fakültesi gibi diğer birçok yükseköğretim kurumlarından mezun olanların kullanımından Beden Eğitimi ve Spor mezunları aleyhine olmak üzere farklıdır (Akpınar, 2003, s. 88). Beden eğitimi ve spor mezunlarının okulda kısıtlı bilgi teknolojileri dersi almaları, bu derslerle ilgili okullarda teknolojik destek malzemesinin az ya da hiç olmaması, öğretim elemanlarının teknolojiye karşı tutumları gibi etkenler bu farklılığın nedenleri arasında sayılabilir. Bu konuda bilgisayar yazılımlarıyla birlikte diğer teknolojilerin okullara sağlanması ve bunların öğretimde işe koşulmaları önem arz etmektedir.

Bireylerin teknolojik gelişmelerle gelişen toplum yaşamına uyum sağlayabilmesi için gerekli bilgi, beceri ve tutumlara sahip olması gerekmektedir. Bu durumda bireylerin teknolojinin ve özellikle bilgisayar teknolojilerinin öngördüğü yeterlilikleri kazanacağı eğitimi alması ile olanaklıdır (Uluğ, 2003, s. 129). Eğitim kurumlarında bilgi ve iletişim teknolojileri imkanlarının bulunması tek başına yeterli değildir. Bu teknolojileri kullanabilecek bilgi teknolojileri okur-yazarlığına sahip ve bu teknolojileri öğretime entegre edebilecek uygun kadrolarında yetiştirilmesi önem arz etmektedir.

Ülkemizde spor eğitimi konusundaki mevcut sıkıntılar, bilgi teknolojilerinin öğretime entegre edilememesi, üniversitelerde verilen içerik ve zaman bakımından kısıtlı bilgi teknolojileri dersleri, okullardaki teknolojik ve destek malzemelerin yetersizliği veya yetersiz kullanımı, öğretim kadrolarının ve öğretmenlerin teknolojiye karşı algı ve tutumları, bilgi teknolojilerinin diğer derslerde kullanımının daha fazla önemsenmesi, bilgi teknolojilerinin spor eğitimi üzerindeki etkilerini değerlendirmeye yönelik yapılan yayınların yeterli olmaması şeklinde sıralanabilir.

Sonuç olarak; bilgi teknolojilerinin spor eğitimi üzerindeki bilişsel ve devinişsel etkilerinin incelenmesine yönelik daha fazla çalışma yapılmasının bu alana büyük katkı sağlayacağı söylenebilir. Eğitimin diğer alanlarında olduğu gibi spor eğitiminde de bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının öğretmen ve öğrenci açısından faydalı olacağı bir gerçektir. Ayrıca beden eğitimi alanında teknoloji kullanımı hem teorik bilgilerin hem de psikomotor becerilerin öğretilmesinde, öğretmen-öğrenci etkileşimini ve motivasyonu artırıcı bir unsur olarak önemsenmelidir. Ülkemizde de spor eğitiminde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının yaygınlaştırılması açısından, bu teknolojilerin beden eğitimi ve spor öğretimine entegre edilmesi, üniversitelerde konu ile ilgili birimlerde yeterli teknolojik imkan ve eğitimin sağlanması ve uygun eğitim kadrolarının yetiştirilmesi bununla birlikte yazılı ve görsel iletişim araçlarının daha fazla spor eğitimine yönelik yayınlar yapması önem arz etmektedir.

NOT (NOTICE)

Bu çalışma, 22-24 Eylül 2011 tarihleri arasında Elazığ'da düzenlenen "(ICITS-2011) 5. Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu"nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Açıkkada, C., ve diğ. (2001), Bilgisayar Destekli Uzaktan Antrenör Eğitimi Modeli, 2001 Türkiye'de Sporu ve Sporcuyu Geliştirmeye Yönelik Yeni Bilimsel ve Projelerin Tespiti Toplantısı Kitabı, s.285, Eskişehir.

2. Akpınar, Y., (2003). Öğretmenlerin Yeni Bilgi Teknolojileri Kullanımında Yükseköğretimin Etkisi: İstanbul Okulları Örneği. The Turkish Online Journal of Educational Technology - TOJET April 2003 ISSN: 1303-6521 Volume 2, Issue 2, Article 11.
3. Aksüt, M., Çakın, N., Battal, İ. ve Tuğyan, Ö., (2005). "Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Ödev Hazırlamada İnternet Kullanımına İlişkin Tutumları"10.Türkiye İnternet Konferansı. 9,10,11 Aralık 2005. Bahçeşehir Üniversitesi İstanbul.
4. Atalı, L. ve Sertbaş, K., (2002). Türkiye'deki Üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarının Web Sayfalarının İncelenmesi. VII. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Ekim, Antalya.
5. Atalı, L. ve Sertbaş, K., (2003). Sportif Uğraş, s. 8, Sesim Ofset, Kocaeli.
6. Berkyürek, İ., (2008). Fen ve Teknoloji Öğretmenlerinin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kullanımına Yönelik Bir İnceleme (Bolu İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
7. Çavaş, B., Kışla, T. ve Twining, P., (2004). Eğitimde Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Kullanımına Yönelik Bir Araştırma: dICTatEd Yaklaşımı. Akademik Bilisim 04, KTÜ, 11-13 Subat, Trabzon.
8. Erdoğdu, Y., (1998). Türkiye'de Spor Eğitiminin İncelenmesi ve Program Geliştirme Çalışması. Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli.
9. Göcek, E. ve Mirzeoğlu, D., (2010). Bilgisayar Destekli Öğretimin Voleybol Ünitesinin Öğrenimi Üzerine Etkisi. 11th International Sports Sciences Congress, Antalya. s.179-182.
10. Göktaş, Z., (2011). Beden Eğitimi ve Spor Öğrencilerinin Bilgi ve İletişim Teknolojilerine Yönelik Özgüven Algılamaları. Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Cilt V, sayı 1, s. 52.
11. Hepp, P., Hinostroza, E., Laval, E., and Rehbein, L., (2004). Technology in Schools: Education, ICT and the Knowledge Society. Instituto de Informática Educativa, Temuco, Chile, ss:4.
12. Jenson, L. and Smith, (2002). No one way: Working models for teachers' professional development. II of Technology and Teacher Education. 10(4), 481-496
13. Karasar, S., (2004). Eğitimde Yeni İletişim Teknolojileri - İnternet ve Sanal Yüksek Eğitim- Doğu Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi, TOJET October 2004 ISSN: 1303-6521 volume 3 Issue 4 Article 16.
14. Lau, C., (2006). Guidelines on Information Literacy For Lifelong Learning. Universidad Veracruzana: Veracruz, Mexico, s.6.
15. Loveless, A.M., (2003). The interaction between primary teachers' perceptions of ict and their pedagogy. Education and Information Technologies, 8(4), 313-326.
16. McKethan, R. and Everhart, B., (2001). The Effects of Multimedia Software Instruction and Lecture-Based Instruction on Learning and Teaching Cues of Manipulative Skills on Preservice Physical Education Teachers. Physical Education. 58 (1).
17. Melle, E.V., Cimellaro, L., and Shulha, L., (2003). A dynamic framework to guide the implementation and evaluation of educational technologies. Education and Information Technologies, 8(3), 267-285.

18. Meral, M. ve Çolak, E., (2002). Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Öğretim Elemanlarının Teknoloji Kullanım Profili, II.Uluslar arası Eğitim Teknolojileri Sempozyumu Bildiri Kitabı, Sakarya.s: 145.
19. Mirzeoğlu, N., (2003), Spor Bilimlerine Giriş. Bağırçan Yayınevi, Ankara.
20. Mirzeoğlu, D., Aktaş, I., Göcek, E. ve Boşnak, M., (2006). "Bilgisayar Destekli Öğretimin Basketbol Becerilerinin Öğrenimi Üzerine Etkisi" Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi, Issn: 1306-4371 Cilt:1 Sayı:2.
21. Özmuş, M., (2008). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Bilgi ve İletişim Teknolojilerinden Yararlanma Düzeylerinin İncelenmesi (Kilis İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep.
22. Parks, J., Zanger, B., and Quarterman, J., (1998). Sport Management, United States, Human Kinetics, pp. 116.
23. Pelgrum, W.J. and Law, N., (2003). ICT in Education Around the World:Trends, Problems and Prospects. UNESCO, Paris, ss,110.
24. Tecim, V. ve Gökşen, Y., (2009). Bilişim Teknolojilerinin Üniversitelerde Etkin Kullanımı Üzerine Bir Çalışma. Journal of Yasar University, 14(IV),2237-2256.
25. Thornburg, R. and Hill, K., (2004). "Using Internet Assessment Tools for Health and Physical Education Instruction". TechTrends. 48 (6), 53.
26. Tubin, D., Mioduser, D., Nachmias, R., and Baruch, A., (2003). Domains and Levels of Pedagogical Innovation in Schools Using ICT: Ten Innovative Schools in Israel. Education and Information Technologies, 8(2), 127-145.
27. Turan, H.A. ve Çolakoğlu, B.E., (2008). Yüksek Öğretimde Öğretim Elemanlarının Teknoloji Kabulü ve Kullanımı: Adnan Menderes Üniversitesinde Ampirik Bir Değerlendirme. Doğu Üniversitesi Dergisi, 9 (1) s. 106-121.
28. Tuti, S., (2005). Eğitimde Bilişim Teknolojileri Kullanımı Performans Göstergeleri, Öğrenci Görüşleri ve Öz-Yeterlik Algılarının İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
29. Uluğ, F., (2002). İlköğretimde Teknoloji Eğitimi, Milli Eğitim Dergisi, sayı:140, Ankara.
30. UNESCO, (2006). Using ICT to Develop Literacy. UNESCO Bangkok:18.
31. Uşun, S., (2000). Dünyada ve Türkiye'de Bilgisayar Destekli Eğitim, Pegem A Yayıncılık, Ankara.
32. Watson, D.M., (2001). Pedagogy before Technology: Re-thinking the Relationship between ICT and Teaching. Education and Information Technologies, 6(4), 251-266.
33. Yaman, Ç., (2007). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Eğitim Teknolojileri Ve Multimedya Kullanım Becerileri, Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi. 2: 292,295,310.
34. Masuda, (1990). Managing in the Information Society, Mass., Basil Blackwall, USA.
35. Sitembölükbaşı, (2003). İletişim Teknolojisindeki Yenilikler ve Temsili Demokrasinin Geleceği. Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi, C: 5, S: 2, ss. 193-215.
36. Töreci, (1999). Yeni Bin Yıla Adım Atarken. Türkiye Bilişim Kültürü Dergisi, s: 72, Ankara.

37. Atalı, Gönener, Sertbaş ve Taşkiran, (2003). Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Bilgisayar Kullanma Durumlarının İncelenmesi, Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, I (2) 129-132.
38. Visscher, Wild, Smith ve Newton, (2003). Evaluation of the Implementation, use and Effects of a Computerised Management Information System In English Secondary Schools. British Journal of Educational Technology Cilt. 34, No. 3, s. 357-366.
39. Amman, (2000), Spor Sosyolojisi, Sporda Sosyal Bilimler, Der: İkizler, H.C., 85-150, Alfa Yayınları, İstanbul.
40. Türk.internet.com haber merkezi. (2007).
41. <<http://www.turk.internet.com/portal/yazigoster.php?yaziid=19447>> (12 Temmuz 2011).
42. Adams, Kandt, Throgmantin and Woldrup, (1991). Computer-Assisted Instruction Vs Lecture Methods in Teaching the Rules of Golf, Physical Educator, Vol 48, (3).
43. Akbaba, (2002). Okul Yöneticilerinin Teknolojiye Karşı Tutumlarının İncelenmesi, Çağdaş Eğitim, Sayı: 286, s:13.
44. Kerns, (1989). The Effectiveness of Computer Assisted Instruction in Teaching Tennis Rules and Strategies, Journal of Teaching in Physical Education, 8, p:170-176.